•
•

Kinnitatud „“

Dir. kk.
direktor

VILJANDI VALLA LASTEAIA „PÄIKESEKIIR“ ÕPPEKAVA

Viljandi valla lasteaia „Päikesekiir“ (edaspidi *lasteaed „Päikesekiir*“) õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alusdokument, mis vastab Vabariigi Valitsuse 29. mai 2008 määrusega nr 87 kinnitatud „Koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale“.

1.ÜLDSÄTTED

1.1 Lasteasutuse liik

Lasteaed „Päikesekiir“ on lasteaed kuni seitsmeaastatele Viljandi valla lastele hoidu ja alushariduse omandamist võimaldav haridusasutus.

1.2 Lasteaia eripära

Väärtuspõhine õpikäsitlus - kogu lasteaiapere toimetab oma igapäevaelu ühtsete väärtushinnangute järgi. Lasteaia põhiväärtused on kõigile nähtavad, järgitavad ja kajastatud õppekasvatustöös.

Liitrühmades käivad eri vanuses lapsed. Märkame, aitame, abistame, toetame, arvestame teiste arvamusega, õpime koos tegutsema.

Õuesõpe - lasteaia kolme õppekohta ümbritseb mitmekesine looduskeskkond, mis võimaldab tegevusi läbi viia väljaspool rühmaruumi. Liikumist ja matkamist võimaldav ümbrus toetab igapäevast tervisekasvatust. Traditsioonilise üritusena toimub Kõik õue! päev ja toimuvad õuesõppenädalad.

Projektõppe põhimõtte rakendamine - rühma õppetegevuste planeerimisse on kaasatud lapsed, tegevuste elluviimisse kaasatakse erinevaid osapooli. Lapsed on aktiivsed tegutsejad. Üheskoos loome ja kanname edasi iseseisvust toetavat, ettevõtlikkust ja tegutsemishimu soosivat hoiakut.

1.3. Õppekava arendus

Õppekava arenduses osalevad kõik pedagoogid.

-
-

Lapsevanemad saavad õppekava arendusse teha ettepanekuid rühma koosolekutel või rühma hoolekogu liikmete kaudu.

2. ÕPPE-KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

2.1. Õppe-kasvatustegevuse eesmärgid

Lasteaia „Päikesekiir“ õppe- ja kasvatusprotsessi üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteaia koostööna.

Õppe- ja kasvatusprotsessi üldeesmärgist lähtuvalt toetab lasteaed lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel:

- terviklik ja positiivne minapilt ning ümbritseva keskkonna mõistmine;
- algatus- ja vastutusvõime;
- oskus järgida üldtunnustatud käitumistavasid;
- enesevalitsemise ja koostöö oskus;
- kehaline aktiivsus ja arusaam oma tervise hoidmise tähtsusest;
- õpihuvi- ja tegutsemisoskused;
- sotsiaalsed- ja enesekohased toimetulekuoskused.

Õppekava on koostatud lapsest lähtuvalt ja suunatud lapse arenemisele ja kasvamisele kui põhiprotsessile lasteaias.

2.2. Õppe-kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

1. Lapse individuaalsuse ja arengupotentsiaali arvestamine.
2. Õppimine mängu kaudu. Koolieelikutele planeeritakse lisaks tegevusi, mis soodustavad sujuvat üleminekut lasteaiast kooli.
3. Erinevate ainevaldkondade lõimimine loogiliseks tervikuks.
4. Lapse loovuse toetamine.
5. Lapse arengut ja sotsiaalsete oskuste kujunemist soodustava keskkonna loomine.
6. Lapsele turvatunde ja eduelamuste tagamine.
7. Valikuvõimaluste pakkumine - lastel on võimalus valida erinevate vahendite, materjalide, tegevuste vahel.
8. Kodu ja lasteaia vahelise koostöö toetamine, ühiste väärtushinnangute lõimimine igapäevaellu.
9. Lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine.
10. Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.
11. Õpetaja on eeskuju, kes oma teadmiste, austuse ja armastusega laste vastu aitab neil tunda end turvaliselt ja väärtustatuna.

-
-

2.3. Õpikäsitus

Lapsest lähtumine, lapsekeskuss – lapse arengut toetab parimal moel õpikeskkond, kus laps saab koostöös kaaslaste ja täiskasvanutega ise avastada, uurida, probleeme lahendada ja vastutust võtta. Õppimine põhineb laste huvil ning lapsed on kaasatud otsuste tegemisse. Lähtume õppimisest mängu ja eksperimenteerimise kaudu. Projektõppe rakendamine tähendab meie jaoks, et väärtustame protsessi ja last selles. Kaasame lapsi rohkem õpiruumi loomisse, tegevused on üles ehitatud laste huvidele toetudes ning õpetaja on võimaluste looja.

Õppimine ja õpetamine toimub eelkõige mängu kaudu – lapse päev on disainitud nii, et mängulisi õppetegevusi viiakse läbi päeva jooksul sõltuvalt lastest ja rühma eripärast. Päeva tegevused on lõimitud mänguliselt üheks tervikuks. Koolieelikutele planeeritakse lisaks tegevusi, mis soodustavad sujuvat üleminekut lasteaiast kooli.

Looduse tähtsus lapse kasvatajana - kavandame ja korraldame õuesõppe tegevusi, kasutades erinevaid aktiivõppe meetodeid, loodus-, linna- ja tehiskeskkonna võimalusi ning lõimides tegevusi nüüdisaegsete infotehnoloogiliste lahendustega. Kujundame keskkonnahoidlikku suhtumist

Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

3.1.Õppeaasta

Õppe- ja kasvatustegevus korraldatakse õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini. Suveperioodil 1. juunist kuni 31.augustini on põhirõhk vabamängul, mängulisel õuetegevusel ja õpitu kinnistamisel.

3.2.Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

1. Lasteaias „Päikesekiir“ toimub õppetöö eesti keeles.
2. Õppekasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi. Lapse päev on disainitud laste huvidest lähtuvalt mänguliste tegevuste kaudu üheks tervikuks.
3. Tegevused planeeritakse projektidena ELIIS keskkonnas projektiplaani.
4. Õppesisu valikul lähtutakse laste huvidest ja soovidest.
5. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi.

-
-

3.3.Õppe-kasvatustegevuse planeerimine

Planeerimise aluseks on lasteaia “Päikesekiir” õppekava.
Pedagoogilise nõukogu koosolekul määratakse õppeaasta teema, lasteaia üldeesmärgid, ühisüritused ja koostöö huvigruppidega.
Lühemaajalised eesmärgid ja tegevused planeeritakse rühma projektiplaani ELIIS keskkonnas. Läbi viidud õppe- ja kasvatustegevused kajastatakse ELIIS rühmapäevikus (läbiviidud õppetegevuse sisu kirjeldus, muud organiseeritud lisategevused, koostöö lastevanematega ja individuaalne töö).

4. LAPSE ÜLDOSKUSTE ARENG

Lapse üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, sidudes neid erinevate valdkondadega loomulikuks tervikuks. Eeldatavad üldoskused kujunevad järk-järgult lasteaiaea jooksul.

Lapse arengu eeldatavad üldoskused on jaotatud: mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, enesekohased oskused.

4.1. Üldoskuste kirjeldus ja arengu eeldatavad tulemused

Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus, mille käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

2-aastane laps:

- mängib või tegutseb eakaaslasega kõrvuti;
- mängib matkimismänge (näiteks nuku söötmine taldrikust, laua katmine);
- laob klotse üksteise peale täiskasvanu abiga.

3-aastane laps:

- mängib sageli 2-3 lapsega, järgib lihtsamaid reegleid;
- mängib omal algatusel iseseisvalt kuni 15 minutit;
- kordab ja jäljendab varasemaid kogemusi lihtsas rollimängus.

4-aastane laps:

- mängib sageli koos 2-3 lapsega, suheldes ~ 15 minutit;

-
-
- jagab mängides mänguasju ja kooskõlastab mängutegevusi;
- oskab oma mängu planeerida ja organiseerida ning tegutseb iseseisvalt otsese juhendamiseta.
- Lapse juhtiv tegevus on mäng, mis hõlmab rolli- ja võistlusmänge, loovtegevusi.

5-aastne laps:

- liitub kaaslastega arvestavalt käimasoleva mänguga;
- suudab järgida mängureegleid;
- võtab mängudes erinevaid rolle;
- mängib fantaasiamänge;
- organiseerib mängu, määrab reeglid ja kaasab teisi.

6-aastane laps:

- rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
- tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;
- algatab erinevaid mänge ja arendab mängu sisu;
- täidab mängudes erinevaid rolle;
- järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;

- tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;

- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

2-aastane laps:

- suudab lühiajaliselt tegutseda ilma täiskasvanu osaluseta;
- suudab lühiajaliselt kuulata eakohaseid jutukesi;
- osutab nimetatud esemele;
- rühmitab ühe nähtava omaduse järgi;
- sobitab erinevaid materjale ja esemeid;
- suhtleb 1-2sõnaliste lausetega.

•
•

3-aastane laps:

- plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga;
- plaanib osaliselt oma käitumist ja tegevust iseendale suunatud kõne vahendusel;
- omab sõnavara, mis võimaldab end väljendada, kasutab dialoogi;
- jälgib lihtsaid lookesi, proovib eristada kogemusele tuginedes realistlikke sündmusi väljamõeldud lugudest;
- omab ettekujutust arvumõistest ja värvuste nimetustest;
- rühmitab esemeid ühe või mitme tajutava omaduse või nimetuse järgi;
- õpib aktiivse tegutsemise kaudu, omandab uusi seoseid;
- suudab teha valikuid.

4-aastane laps:

- suudab osaleda rühma ühistööde teostamises, teeb koostööd teiste lastega;
- järgib lihtsaid reegleid;
- plaanib minakeskse kõne abil tegevust ja lahendab probleeme;
- saab aru mõistatustest ja lihtsamates piltlikest võrdlustest;
- liigitab lihtsamate üldmõistete või mitme tunnuse järgi;
- huvitub tähtedest;
- omandab teadmisi praktiliste olukordade, kogetud emotsioonide, kujutluste ja kõne kaudu.

5-aastane laps:

- osaleb rõõmuga ühistegevustes, teda motiveerivad tegevused eakaaslastega;
- keskendub huvipakkuvale tegevusele mõnikümmend minutit;
- püüab korrigeerida oma käitumist või tegevust vastavalt täiskasvanu juhistele;
- kasutab oma tegevusi planeerides ja korraldades sisekõnet;
- konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi, kasutades nii sümboleid, kujutisi kui reaalseid esemeid ja objekte;
- saab aru toimuvast minevikus ja tulevikus ning fantaseerib ja unistab;
- oskab vaadelda ning märgata detaile, olulisi tunnuseid ja seoseid;
- eristab rühmi, oskab neid võrrelda ning saab aru lihtsamate mõistete kuuluvusest, alluvusest ja üldistusastmest;
- omab ettekujutust numbritest, tähtedest ja sümbolitest;
- kasutab intuitiivselt lihtsamaid mälustrateegiaid (kordab häälega).
- Lapse keeleline areng võimaldab lahendada ülesandeid ja probleeme ning saavutada kokkuleppeid.

6-aastane laps:

- saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg);

-
-
- tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
- kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
- tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
- rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
- kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.
- Laps suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused

Sotsiaalsed oskused on lapse oskused teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

Enesekohased oskused on lapse suutlikkus eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone ja juhtida oma käitumist.

2-aastane laps:

- joob tassist;
- aitab täiskasvanul mänguasju ära panna;
- üritab iseseisvalt süüa;
- võtab seljast lihtsamaid kinnituseta riideid;
- leiab rühmas oma käterätiku ja poti;
- jälgib teisi lapsi ja tunneb huvi nende vastu;
- teab oma eesnime;
- väljendab lihtsaid emotsioone, mis on tugevad ja vahelduvad ruttu;
- tunneb huvi teiste laste vastu;
- toetub võõrastega suheldes tuttavale täiskasvanule.

3-aastane laps:

- täidab igapäevaelu rutiini;
- jagab mõnikord oma asju teistega, valdavalt on omandihoidja;
- loob sõprussuhteid;
- järgib lihtsamaid sotsiaalseid reegleid ning jäljendab igapäevaelu rolle ja tegevusi;
- reageerib lihtsatele juhistele ja korraldustele;
- oskab lohutada haiget saanud sõpra.

4-aastane laps:

-
-
- saab hakkama eneseteenindamisega (riietub, sööb, joob iseseisvalt), lapsel on kujunenud tualetiharjumused;
- tahab olla iseseisev, kuid veel ei oma realistlikku ettekujutust oma võimetest;
- saab aru ja lõpetab ebasobiva käitumise meeldetuletuse peale;
- teab oma ees- ja perekonnanime, vanust, sugu ning märkab soolisi erinevusi;
- palub ja tänab meeldetuletusega, kasutades sõnu “*palun*”, “*tänan*”, “*aitäh*”;
- korrastab vajadusel mängu ja töökoha;
- räägib tunnetest, väljendab oma seisukohti ja mõtteid;
- püüab vahel teisi abistada;
- vajab tegevustele tunnustust ja täiskasvanu tähelepanu;
- väärtustab oma saavutusi.

5-aastane laps:

- püüab vastuvõetaval viisil toime tulla tugevate tunnetega, väljendab oma emotsioone ja oskab neid nimetada (olen kurb, rõõmus);
- saab hakkama lihtsamate konfliktolukordade lahendamisega, oskab tülisid lahendada sõnadega;
- hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
- suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
- on tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut;
- kasutab elementaarseid viisakusreegleid (teretab, tänab, palub);
- oskab avalikus kohas sobivalt käituda;
- osaleb vestluses, lastes ka teistel rääkida;
- teab ja püüab järgida rühma reegleid, jälgib reeglite täitmist teiste poolt;
- saab riietumisega iseseisvalt hakkama (va paelte sidumine).

6-aastane laps:

- suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha sobival viisil väljendada;
- kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi;
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- algatab mänge ja tegevusi;
- tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;
- teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;
- saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused;
- kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

•
•

5. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD

Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse huvist, elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika (projektid).

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, sisu ning lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse järgmistes valdkondades:

- Mina ja keskkond
- Keel ja kõne
- Eesti keel kui teine keel
- Matemaatika
- Kunst
- Muusika
- Liikumine

Valdkond Mina ja keskkond

Mina ja keskkond valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult.
- Laps omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas.
- Laps väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone.
- Laps väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult.
- Laps väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi.
- Laps märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Mina ja keskkond valdkonna sisu:

1) sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine.
2) looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele.
3) tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus;
4) virtuaalkeskkond: robootikavahendid, digipädevused.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- teab oma nime, vanust, sugu;
- nimetab pereliikmeid, nende nimesid, koduseid tegevusi;
- nimetab lasteaia ja rühma nime, rühmakaaslasi, õpetajaid ning õpetajaabi;

-
-
- leiab oma koha rühmas (kapp, voodi, käterätik);
- matkib lihtsamaid töövõtteid, asetab töövahendid kokkulepitud kohta;
- nimetab tähtpäevadega seotud tegevusi/kombeid ja osaleb neis eakohasel viisil;
- teab/nimetab Eesti lipu värve;
- eristab lähiümbruses asuvaid hooneid/asutusi (näiteks kodu, lasteaed, laut, spordihoone, raamatukogu);
- nimetab kodumasinaid ja –elektroonikat (näiteks kell, pliit, külmkapp, pesumasin, raadio jm);
- teab hammaste hooldamise vahendeid;
- tunneb rõõmu looduses viibimisest, nimetab lähiümbruse loodusobjekte (näiteks puu, lill, tiik, mets, järv);
- teab tutvustatud kodu- ja metsloomade (-lindude), putukate nimetusi ja kehaosi;
- eristab tuntumaid puu- ja aedvilju, lilli välimuse ning nimetuse järgi;
- nimetab mängu käigus ööle ja päevale iseloomulikke tunnuseid ja tegevusi (öösel on pime, magan, päeval valge, lähen õue, mängin);
- nimetab aastaaegadele iseloomulikke nähtusi;
- teab/nimetab liiklusvahendeid;
- teab mõistete sõidutee ja kõnnitee tähendust ning nende otstarvet;
- teab helkuri kasutamise vajalikkust;
- on tutvunud ja oskab kasutada erinevaid eakohaseid digiseadmeid (nt fotoaparaat, hariduslikud robotid);
- teeb digiseadet (sh robootikavahend) kasutades või seda rühmakaaslastega jagades koostööd;
- juhib lihtsamaid robootikaseadmeid;
- kasutab digiseadmeid (sh robootikavahendeid) heaperemehelikult;
- teatab täiskasvanule, kui digiseade ei ole töökorras või mõni selle detail on kaduma läinud ja küsib abi, kui digiseadmed ei tööta;
- teab, et digiseadmeid on vaja laadida.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- teab oma ees- ja perekonnanime, vanust, sugu;
- nimetab pereliikmeid: ema, isa, õde, vend ja teab nende nimesid, koduseid toimetusi;
- teab oma rühma nime, rühmakaaslaste, õpetajate ja õpetajaabi eesnime;
- teab/nimetab Eesti lipu värve ja eristab seda teiste lippude seast;
- kasutab igapäevaelus eakohaseid viisakusväljendeid (nt tere, head aega, aitäh, palun, palun aita);
- märkab abivajavat kaaslast ja lohutab teda eakohaselt;
- oskab nimetada kodumasinaid ja –elektroonikat, teab nende otstarvet;
- nimetab liiklusvahendeid, teab mõisteid sõidutee ja kõnnitee, teab liiklusmärkide otstarvet ja teab, kuidas ohututult liigelda;

-
-
- märkab lähiümbruses korratust ja toob prahi kokkulepitud kogumiskohta (prügikast, prügikott, ämber);
- nimetab hammaste hooldamise vahendeid;
- nimetab inimese kehaosi;
- nimetab tuttavaid kodu- ja metsloomi (-linde), putukaid ja nende kehaosi;
- teab, et mõned loomad elavad metsas ja mõned inimeste juures (kodus);
- teab tuntumaid puu- ja aedvilju, aia- ja metsalilli;
- iseloomustab ööd (on pime) ja päeva (on valge);
- nimetab talvele ja suvele iseloomulikke nähtusi (talvel sajab lund, on külm; suvel sajab vihma, saab ujuda, on soe);
- mõistab, et ekraanimeedias (nt multifilmides, videomängudes) kajastatu ei pruugi olla tõsielu;
- salvestab nutiseadmesse digisisu (nt pilt, video, audio);
- teab, et tema ise on loomingu autor;
- täidab samm-sammulist tegevusjuhist;
- teab, et tundmatuid programme või rakendusi digiseadmesse ei laadita;
- küsib abi, kui ekraanile ilmuvad teated jäävad arusaamatuks;
- mõistab, et tundmatute linkide ja reklaamide klikkimine on ohtlik;
- teab, et kaaslaste pildistamiseks või filmimiseks tuleb küsida luba;
- mõistab, et piiratud aeg ekraani vaatamiseks on tema enda tervise kaitseks;
- lülitab digiseadet (sh robootika) sisse ja välja ning kasutab graafilise kasutajaliidese ikoone (nt ‘mängi’, ‘paus’, ‘peata’, ‘edasi’ nupud.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

- teab ning ütleb oma ees- ja perekonnanime, vanust, sugu, kodust aadressi, rahvust ja keelt;
- kirjeldab oma kodu ja perekonda (pereliikmed ja lähisugulased: nimed, ametid, kodused tegemised);
- oskab öelda oma vanema või lähedase telefoninumbri;
- järgib eakohaseid viisakusnõudeid, lauakombeid, rühma reegleid;
- teab rühma ja lasteaia nime, nimetab lasteaiatöötajaid ja nende tegevusi;
- nimetab erinevaid ruume lasteaias ja teab nende otstarvet, kirjeldab lasteaia õueala ning seal kasutatavaid vahendeid;
- teab Eesti Vabariigi sümboleid ja tähtpäevi;
- nimetab erinevaid rahvusi oma kogukonnas;
- teab ja mõistab *oma, võõra* ja *ühise* tähendust ning mõistete *õige* ja *vale* tähendust;
- märkab kaaslast ning arvestab teistega, oskab lohutada, andeks anda ja leppida;
- väljendab oma emotsioone ja märkab neid kaaslaste puhul (rõõm, mure jm);
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad (keel, rass, vanus, tervislik seisund jms);

-
-
- tunneb läbi rõõmude, murede, ohtude ja ühiste tegevuste ühtekuuluvustunnet lasteaiaperesse;
- kirjeldab kodu- ja digitehnika otstarvet ning nendega seotud ohte;
- teab, et oma isiklikku infot (näiteks nimi, kodune aadress, isiklikud pereasjad) internetis ei jagata;
- teab, et vananenud ja katkine tehnoloogia ei ole olmeprügi;
- mõistab säästva tarbimise põhimõtteid (prügi sorteerimine, vee- ja elektrikasutus jms);
- teab ja järgib tervist hoidvaid tegevusi (tervislik toitumine, kehaline aktiivsus, uni, puhkus, mäng, hea tuju ja meeldivad suhted);
- jälgib arvuti kasutamisel oma keha asendit ja asukohta ning muudab seda vajadusel;
- küsib täiskasvanult abi, kui ekraanil toimuv jääb talle arusaamatuks, tundub ebasobiv või on häiriv;
- nimetab lähiümbruse objekte (hooned, veekogud, taimestik, linnud, putukad, kodu- ja metsloomad) ning kirjeldab neid;
- nimetab päeva ja ööd, aastaaegu ning oskab neid iseloomustada ja erinevate tegevustega seostada;
- mõistab, miks on vaja istutada puid ja muid taimi;
- teab ohutu liiklemise reegleid ja turvavarustuse vajalikkust ning oskab ohutult ületada sõiduteed;
- valib koos täiskasvanuga sobiva võtmesõna infootsinguks;
- suhtleb rühmakaaslaste ja juhendajaga kasutades digiseadmeid eakohaselt ning järgides seejuures kokkulepitud reegleid;
- teab, kuidas käituda videokõne puhul (näiteks mis on sobilik tegevus ja mis mitte);
- teab, et iga tema tegevus internetis jätab jälje (näiteks tema tegvust saab jälgida);
- koostab lihtsa algoritmi (näiteks pildilise);
- avab ja sulgeb mobiilirakenduse;
- valib ülesande lahendamiseks tuttava digiseadme (sh robootika);
- annab enda digipädevusele hinnangu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

- tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid, kohustusi ja õigusi, emotsioone, tundeid;
- kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- teab lasteaia nime, aadressi ja oskab kirjeldada oma teekonda kodust lasteaeda;
- nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
- nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;
- mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
- oskab järgida käitumisreegleid erinevates olukordades (kaupluses, teatris, kontserdil, spordivõistlusel, muuseumis, bussis, videokohtumisel);
- oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;

-
-
- julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
- kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ja kuidas inimeste käitumine mõjutab omakorda keskkonda;
- järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
- suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
- märkab mittekeskkonnasõbralikku käitumist (keegi on näiteks prügi maha visanud) ja tegutseb olukorras konstruktiivselt (koristab prügi ära);
- laps teab, et digitehnoloogia kasutamine kulutab energiat;
- kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni, marju, linde ja loomi;
- oskab kirjeldada, mis on vajalik taimede, seente, lindude ja loomade elukeskkonna säilimiseks;
- kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, kuu, aastaring;
- selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
- oskab nimetada erinevaid ilmastikunähtusi (vihm, päikesepaiste, äike, udu, virmalised, rahe, lumi, jää, vikerkaar);
- selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest, öö ja päeva vaheldumisest ning inimese tegevusest (kliimamuutused);
- mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
- kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses;
- teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita;
- oskab nimetada organisatsioone, kes tegelevad Eesti riigi ja rahva kaitsmisega (näiteks noorkotkad, kodutütred, päästeamet, politsei, kiirabi);
- oskab osutada esmaabi algtasemel (panna vajadusel põlvele plaaster peale) ning oskab kutsuda abi (õpetaja, 112);
- mõistab tuleohutuse baaspõhimõtteid (tuld ei tohi jätta järelevalveta, üksi ei tohi tuld teha, kuidas käituda tulekahju korral, 112);
- teab kooli kui õppimise kohta ja oskab kirjeldada, mille poolest lasteaed koolist erineb;
- selgitab raha otstarvet;
- mõistab asjade säästliku kasutamise vajalikkust (tarbetud ostud, raiskamine, mida eluks vajan, mida tahan).
- oskab õues looduse tundmaõppimiseks kasutada robootikavahendeid;
- lapsel on esmased digipädevused, näiteks oskab avada ja kasutada otsingumootorit, oskab alla laadida rakendusi, oskab teha telefoniga fotot ja videot, oskab arvutis joonistada ja tunneb klaviatuuril ära trükitähed;
- mõistab internetis valitsevaid ohte (kõik inimesed internetis ei ole heatahtlikud ja hoidub võõrastega suhtlemisest);
- teab, et teiste inimeste kohta info jagamine internetis ei ole lubatud;
- teab, et internetis ja elus kehtivad sarnased käitumisnormid.

•
•

Valdkond Keel ja kõne

Keele ja kõne valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps tuleb toime igapäevases suhtlemises.
- Laps kasutab kõnes õiget häädlust.
- Laps tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Keele ja kõne valdkonna sisu:

1) keelekasutus: hääldamine, sõnavara,grammatika;
2) suhtlemine, jutustamine, kuulamine;
3) lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- osaleb dialoogis: esitab küsimusi, väljendab oma soove ja vajadusi, vastab vajaduse korral rohkem kui ühe lausungiga;
- kommenteerib enda ja/või kaaslase tegevust 1-2 lausingiga:
- mõistab teksti, mis on seotud tema kogemuse ja tegevusega;
- loeb peast või kordab järele 2-realist luuletust;
- mõistab ning kasutab tuttavas tegevuses ja situatsioonis 3-5-sõnalisi lihtlauseid;
- kasutab kõnes õigesti enamikku käändevorme;
- kasutab kõnes õigesti tegusõna käskivat kõneviisi;
- kasutab kõnes õigesti tegusõna kindla kõneviisi olevikuvorme, kasutab kõnes õigesti tegusõna ma- ja ta- tegevusnime;
- kasutab nimisõnu, mis väljendavad tajutavaid objekte, nähtusi, kasutab kõnes üldnimetusi (lapsed, riided jm);
- kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi, millega ta ise on kokku puutunud;
- kasutab kõnes värvust, suurust jt hästi tajutavaid tunnuseid tähistavaid omadussõnu;
- kasutab tagasõnu (all, peal, sees, ees, taga) ruumisuhete tähistamiseks;
- kasutab oma kõnes tuttavaid 1- 2 silbilisi sõnu õiges vältes ja silbistruktuuris;
- hääldab õigesti enamikku häälikuid (erandid võivad olla r, s, k, õ, ü);
- vaatab üksi ja koos täiskasvanuga pildiraamatuid: keerab lehte, osutab pildile ning kommenteerib pilte;
- kuulab sisult ja keelelt eakohaseid etteloetud tekste;
- eristab kuulmise järgi tuttavaid häälikuliselt sarnaseid sõnu üksteisest (nt tass – kass, pall – sall, tuba – tuppa), osutades pildile või objektile.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- algatab ise aktiivselt suhtlust;

-
-
- suhtleb meelsasti ja aktiivselt eakaaslastega koostegevuses;
- küsib täiskasvanult palju küsimusi teda ümbritsevate asjade kohta;
- kommenteerib enda/kaaslase tegevust 2- 4 lausungiga;
- räägib 2- 4 lausungiga mõnest hiljuti kogetud emotsionaalsest kogemusest;
- suudab keskenduda kirjanduspala kuulamisele 5-10 minutit.
- jutustab pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi;
- kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid, sh koondlauseid;
- kasutab kõnes lihtsamaid suhteid väljendavaid rindlauseid (sidesõnad ja, aga);
- kasutab kõnes õigesti tegusõna lihtmineviku vorme (nt sõitis, laulsid);
- osutab või rühmitab kuuldud sõnale vastavaid objekte ning pilte, selgitab sõna või väljendi tähendust oma sõnadega või toob enda kogemusega seotud näiteid;
- kasutab kõnes mõningaid liitsõnu;
- kasutab oma kõnes tuttavaid 2- 3silbilisi sõnu;
- hääldab sõnades õigesti lihtsamatest häälikutest koosnevaid konsonantühendeid;
- tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas;
- tunneb ära ja nimetab üksikuid tähti, matkib lugemist ja kirjutamist kritseldades.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

- algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi, vahetab vesteldes muljeid oma kogemuste põhjal ning esitab tunnetusliku sisuga küsimusi (Miks ta nii tegi? Kuidas teha?);
- kasutab rollimängus erinevat intonatsiooni ja hääletugevust:
- kirjeldab täiskasvanu abiga olupilti ja annab edasi pildiseerial kujutatud sündmust;
- annab kuuldud teksti sisu edasi täiskasvanu suunavate küsimuste abil, väljendab end peamiselt üksikute, sidumata lausungitega;
- jutustab nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3-5 lausungiga;
- loeb peast lihtsamaid liisusalme ja luuletusi;
- mõistab teksti, mis pole otseselt seotud tema kogemustega;
- kasutab kõnes mõningaid vastandsõnu (must-puhas, soe-külm);
- kasutab kõnes mõningaid iseloomuomadusi ja hinnangut väljendavaid omadussõnu (arg, kaval, igav);
- moodustab vajaduse korral uudseid sõnu (tikkudest maja - tikumaja, nuga õuna koorimiseks - õunanuga);
- hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- hääldab õigesti 3- ja 4-silbilisi tuttava tähendusega sõnu;
- hääldab õigesti sageli kasutatavaid võõrsõnu (banaan, taburet, diivan);
- tunneb kuulates ära hääliku häälikute reas ja sõnades;

-
-
- kuulab ettelugemist, olles seejuures aktiivne (osutab piltidele, küsib, parandab ettelugejat tuttava teksti puhul);
- kirjutab õigesti üksikuid sõnu trükitähtedega (oma nime).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suheldes; arvestab kaassuhtlejat ja suhtluspaika;
- saab aru kuuldu sisust ning suudab sellele sobivalt reageerida;
- suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- jutustab pildi, kuuldud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendab ka oma tundeid;
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördevorme ainsuses ning mitmuses;
- valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajaduse korral ise sõnu moodustada;
- hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnu korrates õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- tunneb tähti ja veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu ning tunneb kirjapildis ära mõned sõnad;
- kirjutab joonistähtedega 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule;
- teab, et eesti keel on soome-ugri keel ja tal on mitmeid sugulaskeeli;
- laps kasutab robootikavahendeid lugemise õppimiseks;
- selgitab kuuldud kujundlike väljendite (tuul ulub, kevad koputab aknale) tähendust oma sõnadega ja/või toob enda kogemusega seotud näiteid;
- kordab õigesti järele tähenduselt võõraid sõnu ja hääldab õigesti võõrhäälikuid (f, š) tuttavates sõnades (nt Fanta, šokolaad);
- suhtlussituatsioonis suudab vajaduse korral ütlusesse vajaliku sõna moodustada (augulised/auklikud püksid).

Valdkond Eesti keel kui teine keel

Eesti keel kui teine keel valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu.
- Laps soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega.
- Laps tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest.
- Laps kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtluses.

Eesti keel kui teine keel valdkonna sisu:

1) kuulamine;
2) kõnelemine;
3) Eesti kultuuri tutvustamine.

•
•

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

- mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet;
- tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid, mõistab neid ning kasutab oma kõnes;
- saab aru korraldusest ja toimib selle järgi;
- saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires;
- kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid;
- teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule;
- oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimesid ja tuntud inimesi.
- oskab rääkida oma päritolu maa kultuurist.

Laste arengut jälgides ja eeldatavaid tulemusi saavutades lähtub õpetaja õppekava erinevate vanuseastmete valdkondade eeldatavatest tulemustest.

Valdkond Matemaatika

Matemaatika valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki.
- Laps järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuse põhjal.
- Laps tunneb lihtsamaid ajamõisteid ning kirjeldab ja järjestab oma päevategevusi.
- Laps mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas.
- Laps mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid.
- Laps suudab kirjeldada ümbritsevat ruumi kujundmõistete abil.
- Laps näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Matemaatika valdkonna sisu:

1) hulgad, loendamine, arvud ja arvutamine;
2) suurused ja mõõtmine;
3) geomeetrilised kujundid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- rühmitab esemeid ühe sarnase tunnuse (värvus, kuju, suurus) järgi hulgaks;
- teab mõisteid „üks’’ ja „palju’’, „võrdselt’’;
- loendab asju viie piires ja vastab küsimusele „mitu on?’’;
- näeb ja leiab esemetes erinevusi („suur’’, „väike’’);
- leiab samasuguse kujundi peale- ja kõrvuti asetamise teel;
- kompimise/veeretamisega eristab ümmargusi ja kandilisi esemeid;
- vestleb ööle ja päevale iseloomulikust ning matkib tegevusi mängus;
- orienteerub oma kehal ja näitab, mis asub ülal-all, kõrval, ees-taga;
- võrdleb/järjestab kahte eset suuruse, pikkuse, laiuse järgi ning kasutab mõisteid „lühem’’, „pikem’’;

-
-
- leiab aastaaegadele iseloomulikke tunnuseid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- otsustab, kas nimetatud ese kuulub/ei kuulu moodustatud hulka;
- paaride moodustamisega saab teada, et esemeid on võrreldavates hulkades (sama palju, ühepalju ehk võrdselt);
- loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5-ni;
- järjestab 3 eset suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi;
- eristab kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid rühmatoast, õuest ja tänavalt;
- leiab aastaaegadele iseloomulikke tunnuseid;
- eristab hommikut ja õhtut (kirjeldab tegevusi);
- määrab esemete asukohta: ülal-all, ees-taga.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

- rühmitab esemeid, olendeid kahe erineva tunnuse alusel;
- võrdleb esemete hulki paaridesse seades ning otsustab, mida on *rohkem kui, vähem kui;*
- tutvub arvudega 10-ni;
- võrdleb arve (*on suurem kui, on väiksem kui*);
- paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab, võtab ühest hulgast esemeid ära ja lahutab;
- leiab vaadeldavast objektist *suurema - väiksema - sama suure* ning kontrollib objekte kõrvutades;
- mõõdab pikkust, laiust ja kõrgust kokkulepitud mõõtevahendiga;
- järjestab raskuse ja paksuse järgi;
- oskab kirjeldada ruudu ning ristküliku sarnasusi ja erinevusi ning leida sarnaseid kujundeid ümbritsevast;
- laob kujunditest pilte ja koostab mustreid;
- teab ööpäeva osi *hommik-päev-õhtu-öö* ning kirjeldab tegevusi ja sündmusi *eile-täna-homme;*
- teab nädalapäevade järjestikuseid nimetusi ja kirjeldab tegevusi erinevatel nädalapäevadel;
- eristab mõisteid *kiiresti - aeglaselt, varsti, hiljem, kohe;*
- määrab enda asukohta teiste laste ja asjade suhtes ning vasakut ja paremat poolt;
- määrab eseme asukoha teise eseme suhtes (kohal, keskel, äärel, vasakul – paremal);
- orienteerub ruumis või õues juhendite järgi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

-
-
- mõtestab arvude rida 12ni;
- oskab nimetada antud arvule eelnevat/järgnevat arvu;
- liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb ja kasutab vastavaid sümboleid (+, -, =);
- oskab koostada matemaatilisi jutukesi kahe etteantud hulga järgi;
- teab igapäevaelus kasutatavaid pikkusmõõte cm, m ja km; massimõõtu kg ning mahumõõtu liiter; rahaühikut euro ja sent ning kasutab neid mängutegevustes;
- mõõdab pikkust, raskust ja vedelikku kokkulepitud mõõtevahendiga;
- eristab ruumilisi kujundeid (kuup, kera, risttahukas, püramiid) tasapinnalistest kujunditest (ruut, ring, ristkülik ja kolmnurk) ning oskab märgata neid kujundeid end ümbritsevas keskkonnas;
- kasutab loovalt geomeetrilisi kujundeid ja nende kombinatsioone keerukamate objektide ülesehitamiseks;
- teab kuude nimetusi ning enda sünnikuud ja -päeva;
- määrab kellaaega täistundides ning koostab päevakava;
- kasutab kõnes õigesti sõnu enne, praegu, hiljem- varem, noorem- vanem; orienteerub tasapinnal (paberil);
- teab, mis on maa külgetõmbejõud;
- teab, et maa keerleb ümber päikese ja kuu ümber maa;
- teab, miks osad asjad püsivad vee peal ja teised vajuvad põhja;
- oskab kasutada robootikavahendieid, et teha matemaatilisi tehteid ja lahenda programmeerimisülesandeid.

Valdkond Kunst

Kunsti valdkonna eesmärgid:

- Laps tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.
- Laps kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ja sündmusi ning oma kujutlusmaailma.
- Laps vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid.
- Laps kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid.
- Laps kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt.
- Laps vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.
- Laps mõistab, et teda ümbritsevad majad või kunstiteosed on kellegi loodud ning läbi nende saame mõista inimkultuuri ajalugu kaugete aegade taha.

Kunsti valdkonna sisu:

1) kujutamine ja väljendamine: mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
2) kujundamine: objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuse andmine;
3) tehnilised oskused: voolimine, maalimine, joonistamine ja meisterdamine;
4) kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest ja kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

-
-

- tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest;
- leiab ümbritsevas juhendamise toel põhivärvid;
- kaunistab ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid (nt lillepotti, paberit, papptaldrikut, kivi jne);
- muljub ja näpistab, rullib ja veeretab voolimismaterjale;
- teeb sõrme või pulgaga pehmesse voolimismaterjali jäljendeid;
- tekitab joonistusvahenditega (rasvakriitide, pehmete pliiatsitega jne) erinevaid jälgi (täpid, erinevad jooned), püsides paberi piirides;
- tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe ning katab pindu;
- trükib näpuvärvidega sõrmede ja kogu käega;
- vajutab jäljendeid, kattes templi iseseisvalt värviga;
- kortsutab paberit ning rebib paberist tükke;
- katab aluspinna liimiga, puistab sellele erinevaid objekte ja liimib kujundeid;
- vaatleb pilte, näidistöid ja raamatuillustratsioone ning vastab küsimustele;
- näitab teistele oma tööd ja räägib sellest.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- jutustab oma piltides tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest kui ka oma fantaasiatest;
- kasutab emotsioonide, nähtuste, esemete jne kujutamiseks värvitoone oma seostest ja tunnetest lähtuvalt;
- tunneb sinist, kollast, punast, rohelist, valget, musta, pruuni ja roosat;
- kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sündmuse meeleoluga sobivate motiividega;
- õõnestab ümarvorme süvendit pöidlaga vajutades;
- muudab voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades, nii ümar- kui ka piklikke vorme töödeldes;
- ühendab voolituid detaile omavahel;
- joonistab ning värvib pindu värvi- ja viltpliiatsitega, kriitide, muutes joonte tihedust.
- võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu;
- rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest;
- lükib paelale auguga esemeid;
- vaatleb oma algatusel raamatuillustratsioone ja kunstitöid ning esitab nende kohta küsimusi;
- jutustab küsimuste toel, mida ta on oma töödes kujutanud ning nimetab, mis materjale ta on oma töös kasutanud;
- suhtub heasoovlikult oma kaaslaste töödesse.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

-
-
- kujutab natuurist inspireeritud asju ja objekte isikupäraste sümbolitega, mis muutuvad detailsemaks;
- jutustab temaatilistes töödes tegelaste tegevustest, omavahelistest suhetest ning tegevusajast ja –kohast;
- valib mõtte teostamiseks sobivaimana tunduvad vahendid;
- võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone;
- koostab elementidest lihtsa kordumisskeemiga mustririba eseme äärise kaunistamiseks (tass, taskurätt jne);
- valib šablooni või templi ja kannab juhendamisel oma valitud kohale esemel (kruus, taldrik, pluus);
- kasutab iseseisvalt tuttavaid voolimismaterjale, arvestades nende eripära;
- valmistab õpetajaga koos uusi voolimissegusid;
- selgitab omavalmistatud (voolitud, volditud, meisterdatud) esemete otsatarvet;
- kasutab joonistusvahendeid liigse surveta;
- teeb objektidele väiksemaid detaile pintslivajutuste ja-tõmmetega;
- kasutab pintslit erinevalt (pintsli otsa ja külge);
- valib meelepärased meisterdamisvahendid (loodusliku või tehismaterjali, paberi vms) ning neid omavahel ühendades või materjale kombineerides loob oma töö.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

- oskab luua isikupärase ja endast lähtuva kunstiteose enda valitud vahenditega;
- kasutab loovalt geomeetrilisi kujundeid ja nende kombinatsioone keerukamate objektide ülesehitamiseks;
- austab kunstiteoseid ning mõistab, et neil pole alati tähendust, neid võib ka kogeda;
- tunneb ümbritsevas esinevaid värve, nimetab erinevaid värvitoone (hallikas, taevasinine jne.) ja segab värve uute toonide saamiseks;
- leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab neid vabalt valitud viisil;
- märkab mustri rütmi ja suudab seda jätkata, kujundab kaunistusmotiivi;
- aitab kujundada tähtpäevaga seotud peolauda ja ruumi;
- väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
- kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid, arvestades nende eripära ja olemust;
- sobitab pindu kattes heledaid ja tumedaid, peeni ja jämedaid jooni;
- kujutab inimesi neile omaste tunnuste kaudu;
- keskendub alustatud tegevusele, püsib valitud teemas seda isikupäraselt tõlgendades ja loob oma kunstitöö;
- valmistab lihtsa mänguasja täiskasvanu tegevust matkides;
- koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
- märkab teoseid või ümbruses leiduvaid objekte vaadeldes ning kirjeldades detaile ja värve ning tajub meeleolu;

-
-
- kasutab raamatuillustratsioone, fotosid ja kunstiteoseid (sh skulptuure) oma töö lähtealusena, luues oma vaba ja isikupärase variandi;
- fantaseerib ja jutustab teose juurde ka loo: mis juhtus enne, mis juhtub pärast;
- valmistab ja vormib tainast ja küpsetab koos täiskasvanuga;
- oskab voltida paberit pooleks, neljaks ja lõõtsaks.

Valdkond Muusika

Muusika valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest.
- Laps suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale.
- Laps suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu.
- Laps suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Muusika valdkonna sisu:

1) laulmine;
2) muusika kuulamine;
3) muusikalis-rütmiline liikumine;
4) pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- huvitub laululisest tegevusest;
- keskendub lühiajaliselt muusikapala kuulamisele;
- püüab õpetajaga kaasa laulda (lauldes kaasa nt. üksikuid silpe, sõnu, laululõike);
- moodustab ringi, hoiab liikumisel kätest kinni, liigub koos paarilisega;
- liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeleolule, arvestades pulssi ja meetrumit (nt. kõnd ja jooks, päkkadel kõnd, ühe ja vaheldumisi kahe jalaga koputamine, galopisamm, keerutamine paarilisega);
- mängib õpetaja ettenäitamisel kuuldud muusikale kaasa kehapillil (plaksutab, patsutab kaasa pulssi või rütmi);
- mängib lihtsamatel lastepillidel.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- osaleb laulude esitamises (plaksutab või laulab kaasa);
- suudab keskenduda lühiajaliselt muusika kuulamisele lauluna või instrumendil esitatuna;
- reageerib emotsionaalselt muusika iseloomule (nt. plaksutab, kõigutab keha);
- mängib muusikat kuulates, liikudes ja lauldes kaasa pulssi või mängides rütmi kehapillil, kõlapulkadel, randmekuljustel, väikesel trummil või marakal.

•
•

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

- laulab rühmaga samas tempos;
- laulab peast lihtsamaid õpitud rahva- ja lastelaule, osaleb laulumängudes;
- väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu (nt. loova liikumisega);
- tantsib üksi või paaris, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt. põlvetõstekõnd ja –jooks, liikumine hanereas, ringil, läbisegi, suunamuutustega; galopisamm);
- kuulab laulu ja muusikapala, tunneb kuulmise järgi ära mõningaid õpitud laule;
- oskab peast laulda 1-2 laulu ja ühe laulumängu;
- väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud kontrastseid meeleolusid liigutuste ja liikumisega;
- mängib rütmipille (nt. kõlakarpi, trummi, kuljuseid) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks, eristab kuulates neid tämbri järgi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

- laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
- laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansamblis kui ka üksi;
- suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
- eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ning instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
- mängib lastepillidel ja oskab mängida ka pilliansamblis;
- liigub vastavalt muusika meeleolule;
- väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu;
- austab regilaulu ja pärimuslaule (laulumänge) kui meie rahva vaimuvara ning oskab mõnda neist laulda.

Valdkond Liikumine

Liikumise valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Laps tahab liikuda ja tunneb rõõmu liikumisest.
- Laps suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel.
- Laps tegutseb aktiivselt individuaalselt ja rühmas.
- Laps mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele.
- Laps järgib elementaarseid hügieeni ja ohutusnõudeid.

Liikumise valdkonna sisu:

1) kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;

-
-

2) põhiliikumised, liikumismängud, erinevad spordialad, tants, rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- arvestab rühmakaaslastega aktiivses tegutsemises;
- sooritab põhiliikumisi (kõndimine, jooksmine, hüppamine, viskamine, püüdmine, jalaga palli löömine, ronimine, roomamine, veeremine);
- mängib koos juhendaja ja kaaslastega kõnni – ja jooksumänge;
- teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi ühtses tempos õpetaja ning kaaslastega.
- sooritab õpetaja juhendamisel liigutusi muusika järgi erinevas tempos.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

- sooritab harjutusi õpetaja korralduste ja sõnaliste seletuse järgi;
- hoiab oma kohta erinevates rivistustes;
- sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides ja õpitud harjutustes;
- mängib kollektiivseid liikumismänge;
- kasutab sihipäraselt erinevaid võimlemisvahendeid;
- plaksutab ja liigub vastavalt rütmile;
- sooritab tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

- nimetab kodukohas harrastatavaid spordialasid ja peetavaid spordivõistlusi;
- teab spordivahendite nimetusi ning kasutab erinevaid spordivahendeid ohutult, sobival viisil ja kohas;
- kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes;
- teeb harjutusi väikevahenditega;
- mängib kollektiivseid võistlusmänge ja osaleb jõukohastes teatevõistlustes (nt joone jooksud);
- tunnustab nii enda kui ka vastasmeeskonna edu;
- valitseb oma liigutusi koordinatsiooni ja tasakaalu nõudvaid harjutusi tehes;
- veab üksi, kahekesi, kolmekesi kelgul kaaslast;
- kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid (nt haarab esemeid);
- sooritab rännakuid ja orienteerub koos õpetajaga.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastnane laps:

- keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
- peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest valides sobivad paigad ja vahendid;
- sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised;
- sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavat tegevust;

-
-
- säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
- matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel.
- kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (pall, rõngas, rätik, kelk jms.)
- kasutab ausa mängu põhimõtteid ja peab kinni kokkulepitud mängureeglitest.
- mängib aktiivselt tuntud liikumismänge, algatab ise liikumismänge ja oskab neid kaaslastele õpetada.
- võistleb kombineeritud teatevõistlustes (nt takistusriba läbimine).
- mängib sportlike elementidega mänge (korvi visked, jalgpall jne).
- sõidab kelguga nõlvakust alla põhiasendis;
- väljendab liikumise kaudu emotsioone;
- suudab sõita tõukerattaga ja kaherattalise rattaga, suusatada;
- mängib veemänge ega karda vett;
- järgib basseini kasutamise hügieenireegleid ning õpetaja juhendamisel ka ohutusreegleid;
- on saanud proovida, tegeleda ja katsetada erinevaid spordialasid ja teab nimetada sportlasi.

•

6. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.

Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes.

Lapse arengu hindamist viiakse läbi rühmaõpetajate, liikumis-, muusikaõpetaja ja logopeedi koostööna.

Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.

Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

Pedagoogiline nõukogu valib lapse arengu hindamise meetodid.

Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust rühmakoosolekul õppeaasta alguses.

Üks kord õppeaastas viivad rühma pedagoogid lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanematega läbi arenguvestluse, mis:

1. annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest
2. selgitab lapsevanema ootused ja seisukohad lapse arengu suhtes
3. annab pedagoogidele teavet lapse kodusest kasvatusest, võimalustest, harjumustest.

7. ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Erivajadusega laps on laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm).

Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille eest vastutab lasteaia õppealajuhataja.

•

Vajadusel koostavad rühma pedagoogid koostöös logopeedi, liikumis-ja muusikaõpetajaga ja lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Igapäevane individuaalne töö planeeritakse projektiplaani.

Vastavalt vajadusele ja ühisele kokkuleppele tehakse kokkuvõte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

Lasteaed toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel.

8. EESTI KEELE KUI TEISE KEELE ÕPE

Lastele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele täiendav õpe.

Lasteaiarühmas omandavad mitte-eesti kodukeelega lapsed eesti keele lõimitud tegevuste kaudu, millele lisandub vajadusel eesti keele tugiõpe individuaalse tegevusena rühmaõpetajate ja logopeedi poolt.

Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse lapse arengutaset, vanust ja lapsevanema soovi lapse eesti keele oskuse taseme saavutamiseks.

Erivajadusega muukeelsest perest lapsele koostatakse eesti keele kui teise keele õpetamiseks vajadusel individuaalne arenduskava.

9. LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Põhimõtted:

1. Lasteaia pedagoogid teevad lapse arengu toetamiseks peredega koostööd, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.
2. Pedagoog nõustab vajadusel lapsevanemat õppe- ja kasvatusküsimustes.
3. Lapsevanemal on võimalus osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ettepanekute tegemise kaudu rühmakoosolekul, arenguvestlusel, igapäevasel suhtlemisel pedagoogidega.
4. Lapsevanemal on võimalus anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele arenguvestluse ja küsitluslehtede kaudu.

Koostöövormid:

Koostöövorm	sagedus
Lastevanemate üldkoosolek	Vastavalt vajadusele
Rühmakoosolek	2x aastas
Hoolekogu koosolek	4x aastas
Talgud kasvukeskkonna turvalisuse tagamiseks	1x aastas, kevadel
Perevestlused uutele lastele rühmas	1x aastas, lapse lasteaeda tulles või uude rühma minnes

Arenguvestlused	1x aastas
Ühisüritused	Vastavalt aasta tegevuskavale.
Lapsevanemate osalemine rühma õppekasvatustegevuses	Vastavalt võimalustele ja vajadusele.

10. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava täitmist analüüsitakse 1x aastas, õppeaasta lõpul.
Õppekava muudatused ja täiendused arutatakse läbi ja kinnitatakse pedagoogilises nõukogus.
Õppekava uuendamine on seotud:

1. haridusalase seadusandluse muudatustega;
2. muudatustega koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas;
3. sisehindamise tulemustega;
4. Viljandi valla arengukava muutustega.

Õppekava uuendamise korraldamise eest vastutab lasteaia õppealajuhataja.

11. ÕPPEKAVA RAKENDAMINE

Õppekava rakendatakse 2015.aasta 1.septembrist.
Õppekava on uuendatud 31.08.2023 pedagoogilise nõukogu otsusega.